

בסיס לדבר האסור ולדבר המותר

- I. שו"ע שי"ח. בסיס לדבר האסור ולדבר המותר
- A. The mechanics of it – מנחת אשר שם אות ג' – Is it not a בסיס לדבר האסור at all or still a בסיס, just not בטלטול?
1. Relates to מחלוקת שו"ע הרב ופרי מגדים if the table is a בסיס after חלות are gone.
  2. משולם איגרא holds it needs to be there for entire Shabbos – not clear which side of חקירה he holds.
  3. נפקא מינה:
    - a. If you replaced the original דבר המותר with another
    - b. If you unintentionally left the דבר המותר on the table.
    - c. Intended to put a דבר היתר there but forgot to do so – פ' גרמ"א וגרמ"פ
    - d. חשיבות of דבר האסור ודבר המותר are at same level of חשיבות.
- B. The דבר המותר needs to be more חשוב.
1. Defining חשיבות.
    - a. שו"ת אגרות משה או"ח ח"ה סימן כב ס"ק יז – if דבר המותר is needed for Shabbos, it is automatically considered more חשוב.
    - b. ספר טלטולי שבת ס"ק טו – whichever one the guy wouldn't want to lose given a choice to lose one of them.
  2. ספר שבות יצחק ט"ה – a ספר is inherently more חשוב.
    - a. ספר הלכות מוקצה פרק ז' הערה 20 בשם הרב אלישיב – be careful about ביזוי ספרים.

1 - שו"ת אגרו"מ או"ח ח"ה סימן כב אות יז

איך דנים חשיבות דבר לענין כלי שיש עליו דבר המותר ודבר האסור שמותר לטלטלו אם המותר חשוב יותר. שאלה: דבר שבסיס לדבר האסור ולדבר המותר דאזלין בתר דבר החשוב סימן שי סעיף ח' האם דבר החשוב הוא לפי שוויון וערכו או לא. למשל מה דין סידור תפילה ומאה דולר המונחין על גבי בסיס? תשובה: דבר החשוב לא דיינין רק לפי שוויון דוודאי באופן דסידור וכסף יש לסידור חשיבות יותר מכסף ואם יש לו משקפיים ומעות ע"ג בסיס כיון דצריך הוא למשקפיים מיד הו"ל משקפיים כדבר חשוב לגבי מעות ולא משנה כמה אלפי דולר מונחים כאן כיון דצריך עכשיו את המשקפיים יותר מהמעות אכן אם יש לו עוד זוג משקפיים ולא צריך משקפיים אלו כעת חשיבי להו מעות כדבר החשוב ואם היה לו כיכר והוון רב על הבסיס אזלין בתר הכיכר כיון דצריך להאי כיכר בשבת.

2 - ספר טלטולי שבת ס"ק טו

אך יותר נראה כפשטות הדברים שתלוי במקרה שצריך בעל כרחו לוותר על אחד מהם אם היה בוחר בשלהבת או בשאר דברים

3 - שבות יצחק פרק טז אות ה'

ויש נוהגין להניח ספר אצל הנרות ויש לדון אם ספר חשוב בעצמותו לענין בסיס והכל בטל אצלו מדברי הלבו בסימן שלד סט"ו לענין הצלה מן הדליקה שכתב וז"ל מצילין תיק הספר עם הספר ותיק התפילין עם התפילין אע"פ שיש בתוכן מעות דכולהו בטלין גבי הספר והתפילין משום קדושתן וה"ה לשאר ספר הקדש עכ"ל הלבוש.

4 - ספר הלכות מוקצה פרק ז' הערה 20

ושמעתי מהגרי"ש אלישיב שליט"א דאין ליטול ספר מהארון רק ע"מ להניחו אצל הנרות דנמצא משתמש בספר ויש בזה משום בזיון כתבי הקדש אלא צריך גם לעיין בו

ששכה ולא נעשה בסיס מודה דאסור שהרי דין זה מצוה
במשנה לקמן קמ"ז ע"ב דהצית שיש עליה אבן מטה על
זדה ורק בשעה"ד מותר להגביה ולטלטלה, ונ"ל בצבחה
דשאני בסיס לדה"א ולדה"מ דכיון שיש בכלי זה גם דה"מ
אין הטלטול נקרא על שם המוקפה לצדה ומותר לטלטלה
משא"כ כשיש בכלי רק מוקפה אף שאינו בסיס הוא כטלטול
מוקפה, ודו"ק בזה.

והנה הרמב"ן צ"ח דרך אחר בטלטול מחמה בצפרה
ולשיטתו אין זה משום דהוי בסיס לדה"א ולדה"מ
אלא דמיירי בצפר מוקפה ואף דיש במחמה גם אפר
מוקפה וגם שבדי עינים מוקפין מותר לטלטלה כיון שהם
בטלים אל המחמה ולא חשיבי ודרכן להיות במחמה
ואין זה דומה לאבן בכללה או ע"ג הצבית שאין
זה מקומו ועומד הוא להינטל משם ואינו בטל אל הכלכלה
והצבית, ועיין בר"ן שהביא דבריו.

וגם בדרך זה נראה שנחלקו הראשונים בדברי הר"ן בשם
הרמב"ן משמע שלא בא אלף לצאר מה שהמחמה לא
נעשה בסיס למוקפה שבה אף נראה לפי דבריו דה"מ אסור
לטלטל את המחמה בצפרה דהלא צריך לנער אף במקום שלא
נעשה בסיס ומה שהחיר רבי לטלטל מחמה בצפרה אין זה
אלא משום שא"א לנער דע"י ניעור יפסיד או יקלקל
וכמו שכח הרשב"א אף במקום שאין דחק והפסד לכאורה
צריך לנער וכך נראה ממה שדימו צביה כ"א ע"ב
מחמה בצפרה לשיורי כוסות וברשב"א בסוגיין כתב דמותר
לטלטל שיורי הכוס עם הכוס רק משום שא"א לנערה,
אך בדברי הרמב"ן עצמו משמע דלא רק שאין המחמה
נעשה בסיס לאפר ושבדי עינים שבו אלא דמותר לטלטלה
להדיא ואין צריך לנער כלל דהן בטלין לגמרי אגב המחמה
עיין בדבריו בסוד"ה מחמה בצפרה דכתב לחלק בין מעות
שע"ג הכר וכדו' שצריך לנערן אם אפשר למחמה דבכל
עיני שמטלטל בלא אפרה מטלטלה נמי בצפרה "דבטלי
אגב כלי ולא חשיבי כלל".

ונמצא דיש צביאור דין זה ב' דרכים שהן ארבע, א'
דהמחמה הוי בסיס לדה"א ולדה"מ ונחלקו לפי"ו
אם מותר לטלטלה או צריך לנער, ב' דהוי בסיס לדה"א
בלעד אף האיסור בטל אל הכלי וגם לפי דרך זה נחלקו אם
טעם זה מספיק רק שלא יהא בסיס או אף להחיר את טלטול
המחמה ללא ניעור, ודו"ק בכו"ו.

ג

בבסיס לדבר האסור ולדבר המותר

והנה יש לעיין בכל עיקר דין זה דבסיס לדבר האסור
ולדבר המותר אם ציאורו לכיון דיש גם דבר המותר
על הבסיס אינו נעשה בסיס לדה"א כלל דאין הכלי נעשה טפל

לאיסור כיון שיש עליו גם דבר המותר, או שמה
ציאורו דבאמת הוי הכלי בסיס לדבר האסור אלא
שאינו נאסר בטלטול כיון דהוי נמי בסיס לדבר המותר,
ותמימת שאלתנו האם בסיס לדבר האסור ולדה"מ אינו
בסיס כלל או דבאמת הוי בסיס לדה"א ולדה"מ.

והנה נראה דנחלקו בכך האחרונים דהנה נהגו להניח
בע"ש חלות על השלמן לפני ציה"ש כדי שיהא
השלמן בסיס לדבר האסור ולדבר המותר ולא יאסר בטלטול
כנ"ל, אף הפמ"ג בסי' רע"ט בא"א ס"ק י"ד כתב דלא מהני
אלא כל זמן שהחלות על השלמן אבל לאחר שאכלו החלות או
הורדו מעל השלמן אסור לטלטל את השלמן שעליו הנרות,
וכ"כ בסי' ש"ט במש"ו ס"ק א' עי"ש אף בשו"ע
הרב סי' רע"ז סעי' ו' מצוה דכיון דהחלות היו על
השלמן בער"ש ציה"ש ולא נעשה השלמן בסיס לדה"א
מותר לטלטלו אף לאחר ששוב אין החלות על השלמן, וכך
מצוה גם במשנ"ב שם שכח דכיון דהחלות היו על השלמן
ציה"ש לא נעשה בסיס ומותר לטלטלו.

וצ"ע לכאורה צדעת הפמ"ג דאין לפרש כונתו דלאחר
שכבר אין הלחם על השלמן אסור לטלטלו וצריך
לנערו דאף שאינו בסיס גמור כיון שציה"ש הוי בסיס לדה"א
ולדה"מ מ"מ צריך לנערו אף אין כונתו דנעשה בסיס גמור
באמצע השבת, דהלא אף כ"ו שיש חלות על השלמן ולא
הוי בסיס אסור לטלטלו כשיכול לנער כמצוה לקמן
קמ"ז ע"א, וע"כ צ"ל דא"א לנער את הפמוטים מעל
השלמן משום הפסד ודחק ומשו"ה מותר לטלטלו כשלא
נעשה בסיס לדה"א וא"כ מאי שנא כשהחלות על השלמן
או כשכבר הוסרו ממנו, וע"כ דכונת הפמ"ג דלאחר
הסרת וסילוק החלות הוי השלמן כבסיס לדה"א ממש ואסור
לטלטלו אף שא"א לנערו, וא"כ צ"ע לכיון דציה"ש לא
היה בסיס לדה"א אף נעשה בסיס באמצע השבת והלא
מצוה שם בסי' ש"ט סעי' ד' דאין דין בסיס אלא
במה שהיה בסיס לדה"א ציה"ש.

אלא נראה צדעת הפמ"ג דס"ל דאף בסיס לדה"א ולדה"מ
הוי בעצם בסיס לדה"א אלא שמוותר לטלטלו כיון
שהוא ג"כ בסיס לדה"מ ולא רק לדה"א, ומכיון דהוי בעצם
בסיס לדה"א ובטל גם אל המוקפה שעליו ס"ל להפמ"ג
דמשעה ששוב אינו בסיס לדה"מ עומד הוא באיסור
מכח היותו בסיס לדה"א מערצ שבת, אף דעת השו"ע
הרב והמשנ"ב דבסיס לדה"א ולדה"מ לא הוי כבסיס
לדה"א כלל דכיון שיש עליו גם דה"מ אינו נטפל כלל למוקפה
שעליו וכיון שלא נעשה בסיס לדה"א כלל מער"ש אינו
נעשה בסיס לדה"א אף לאחר שהחלות סולקו מהשלמן ודו"ק
בזה.

ויתירה מו החמיר בדין בסיס לדה"א ולדה"מ הגאון ר'
משולם איגרא בשו"ת או"ח סי' ו' דאינו מותר

אלא כאשר הניח את הדבר המותר ע"מ שיהא מונע
 במקומו כל השבת וכמו שחידש ר"ת לאינו נעשה בסיס
 לדה"א אלא כשדעתו להניחו שם כל השבת כמו"כ
 אינו נעשה בסיס לדה"מ אלא כשדעתו לכה, ולפי
 דבריו לא מהני כלל הנחת החלות על השלחן ואף
 בשעה שהחלות מונחים על השלחן הוא השלחן בסיס
 לדה"א משום הגרות, (ולפי"ו יש שלש מחלוקות דבין
 זה לדעת הגרש"ו בשו"ע מהני מה שהחלות מונחים
 ביה"ש על השלחן שלא יהא בסיס לדה"א כלל אף לאחר
 שזוסרו החלות מעליו, ולדעת הפמ"ג לא מהני אלא כ"ו
 שהחלות על השלחן, ולדעת הגרמ"א לא מהני כלל אפילו
 בזמן שהחלות על השלחן).

ע"כ
 כ

כבסיס לדה"מ ג"כ, ומה ללא מהני הנחת היתר על בסיס
 גמור שהי' בסיס לדה"א בלבד ביה"ש היינו משום מנו
 דאחזקאי ביה"ש אחזקאי לכולי יומא ודו"ק.

אך מכיון דחזינן ללא זעין שיהי' בסיס לדה"מ ביה"ש
 וע"מ להניחו כל השבת, אפשר דבאמת לא זעין
 שיהא ממש בסיס לדה"מ אלא דע"י הדה"מ אינו מתבטל
 אל המוקצה ואינו נעשה בסיס לדה"א אלא דמ"מ חידש
 הפמ"ג דכיון דמ"מ הי' המוקצה על הבסיס ביה"ש וראוי
 הי' לבסיס להתבטל אליו ולהעשות מוקצה לוהי' ההיתר שעליו
 אסור לטלטלו לאחר הסרת ההיתר ואין זה כנעשה בסיס
 באמת השבת ודו"ק בזה וצ"ע).

ובדעת הגרמ"א אפשר דבאמת אין הבסיס לדה"מ
 ולדה"א נעשה בסיס לדה"א כלל כיון שיש עליו
 גם היתר, אך מ"מ זעין שיתבטל הבסיס אל ההיתר
 כדרך ביטולו אל האיסור להיעשות בסיס לו ורק ככה"ג
 נמנע ממנו מלהיות בסיס לדה"א ודו"ק בכ"ו כי קרתי.

ע"כ
 כ

ודנה פשוט זדעם הגרמ"א דכדי להחיר את הבסיס שיש
 עליו דבר האסור ודבר המותר כריך שיהא "בסיס
 לדבר המותר" ממש כמו שהוא בסיס לדה"א ולא די בזה שיש
 עליו דבר המותר, דאין הדבר המותר גורם זעם מציאותו
 שלא יהא הכלי בסיס לדה"א אלא דבאמת הוא בסיס לדה"א
 אלא דמכיון דהוא נמי בסיס לדה"מ מותר לטלטלו (אך
 אפשר דלאחר שנעשה בסיס לדה"מ ממש שזב אינו
 כלל בבסיס לדה"א ואין הכרח מדבריו דס"ל כהפמ"ג ואפשר
 דלשיטתו אם הניח את הדבר המותר על מנת להניחו
 שם כל השבת ושזב הוסר ההיתר באמת השבת דמ"מ
 אין הכלי נעשה בבסיס לדה"א לאסור טלטולו דכיון שמתחילה
 נעשה בסיס נמי לדה"מ בטל ממנו כל דין בסיס לדה"א ושזב
 אינו נעשה בסיס באמת השבת וללא כשיטת הפמ"ג ודו"ק
 בזה).

ע"כ

וראיתי שם צמנחת שבת שהסתפק צמי ששכת היתר על
 הבסיס אם הוא בבסיס לדה"א ולדה"מ כיון שיש
 עליו עכ"פ גם דבר היתר ומסבירא נעם לקולא, ולכאורה
 תלוי ספק זה בשני דדי חקירתנו הנ"ל, דאם זעין שיהא
 בסיס לדה"מ כדי להחיר טלטולו אף שהוא בסיס לדה"א
 אינו יתיר אלא"כ הניח את ההיתר ולא זשכתו שם אך
 אם ע"י ההיתר שעליו נמנע התבטולו אל המוקצה מותר
 לטלטלו אף זשכת.

ע"כ

ועוד ראיתי בשמירת שבת כהלכתה פרק כ' (הערה כ-כ"א)
 שהביא בשם הגרש"ו אורבך שליט"א דמתסבירא דאם
 הניח איסור על גבי בסיס והתכוין מצע"י להניח עליו
 גם היתר ושכת ולבסוף אין עליו אלא איסור בלבד דמ"מ
 מותר לטלטלו דכיון שהתכוין להניח עליו היתר אלא
 ששכת הוא כשכת עליו איסור, אך בשו"ת אגרות משה
 אור"ח ח"ג סי' נ"א כתב בפשיטות לאסור ככה"ג וביאר
 סברתו "אבל כשהניחו כל השבת שנעשה בסיס רק
 שהיה זדעתו להניח היתר, שאם היה עושה כן היה
 מותר אף שהוא בסיס לאיסור מטעם שהוא בסיס גם
 להיתר הא עכ"פ לא הניח ההיתר" וכו' ומבואר דעמו
 דבאמת הוא בסיס לדה"א אך כיון דהוא נמי בסיס לדה"מ
 מותר לטלטלו כנ"ל.

ע"כ

ודנה אף שנראה לפי זה דשיטות הפמ"ג והגרמ"א על
 יסוד אחד הם מושפטים ולדעת שניהם הוא יסוד
 היתר בסיס לדה"א ולדה"מ בזה שהוא בסיס נמי לדה"מ
 ולא שע"י הדה"מ שעליו נמנע ממנו להיות בסיס לדה"א,
 מ"מ אין דעותיהן דומין וז"ו דזדעת הפמ"ג נראה כנ"ל
 דבאמת הוא בסיס לדה"א אלא דכ"ו שהוא גם בסיס
 לדה"מ מותר לטלטלו ולפיכך אין היתר לטלטלו אלא
 כ"ו שההיתר עליו, אך מ"מ לא זעין לדעת הפמ"ג
 שיהא בסיס לדה"מ בתנאים שבהם נעשה בסיס לדה"א דהרי
 מותר לטלטל את הגר ע"י החלות אף שאין דעתו להניח על
 השלחן כל השבת.

וראיתי צמנחת שבת סי' פ"ט אות ח' שכתב דאף לדעת
 הפמ"ג מותר לטלטל את השלחן אם הוסרו
 החלות והניחו על השלחן דבר היתר אחר, ולהמבואר
 דבריו נכונים דאף לאינו נעשה בסיס לדה"א אלא ביה"ש
 וכמבואר בלשון המחבר בסי' ש"ט קע"ד וזדעת צעה"מ
 מ"מ לענין שיהא נמי בסיס לדה"מ לא זעין שיהא
 הדה"מ עליו ביה"ש אלא דכל זמן שיש עליו היתר הוא

ע"כ

82221/1/22

האיסור אך לא צעין שיהא חסוד יותר מן האיסור ע"מ להיתר טלטול הבסיס, ח"כ לכאורה.

דבר אלה לכאורה דאס צאמת הו צסיס לדבר האסור אלא שהתירו טלטולו משום שהוא נמי צסיס לדה"מ, אזי אין היתר לטלטלו אלא א"כ ההיתר חסוד יותר מן האיסור דא"כ מהי"ת להתירו משום היותו צסיס להיתר, והלא הו נמי צסיס לאיסור וע"כ צעין שיהא ההיתר חסוד מן האיסור ולפיכך מסתבר שהוא בטל להיתר ולא לאיסור אך אם לא צעין שיהא צסיס להיתר אלא דמכיון שיש עליו היתר אינו טפל לאיסור שעליו וממילא עומד הצסיס צהיתרו הטבעי א"כ די צמה שההיתר חסוד כמו האיסור ולא יותר ממנו, ודו"ק צוה היטב.

ד

בדין אבן שע"פ החבית

הגדה מצואר לקמן קמ"ב ע"ב דחבית הו צסיס לאבן שע"ג ויש לציין למה לא הו החבית צסיס לדה"א והמותר דהלא צסיס הו גס לין שצמכו וראיתי ברע"א שם צסס חוספת שבת דכיון דהאבן הו למעלה הו צסיס לאבן ולא לין וכ"כ הפמ"ג צסי" ש"ט ובמחצית השקל שם סק"ו, ולפי"ו יתחדש דין דשולחן או שידה שיש על גביו מוקלה וצמכו יש היתר דינו כצסיס לדבר האסור ולא כצסיס לדבר האסור והמותר.

אך נתקשיתי צגוף הסברה דהלא כיון שדבר נעשה צסיס גס למה שצמכו ולא רק למה שעל גביו כדחזינן צהא דלכללה מלאה פירות וצמוכין, מה הסברה לחלק בין מה שנמצא על החבית וצין מה שצמכו וכי יש דרגות בצסיס, וגס אין סברה לומר דכיון שהאבן מגולה ונראה על גבי החבית והיין שצמכו נסתר מעינינו הו צסיס לאבן ולא לין וא"כ צ"ע בצצרת האחרונים צוה.

וראיתי צמאירי שם לקמן שכתב צוה סברה חדשה דכיון שא"א להוציא יין מן החבית אלא ע"י טלטול האבן הסותמת את פי החבית הו החבית צסיס לאבן ולא לין ע"ש, ולפי"ו יתחדש דאס יש צרו צלד החבית ואפשר להוציא יינה ללא טלטול האבן צאמת נחשב כצסיס לדה"א ולדה"מ ומותר לטלטל את החבית במקום הסקד ח"פ.

וכמדומה שלדברי המאירי כיון המשנ"ב בקינור דבריו צוה צסי" ש"ט צציה"ל שכתב משום דפי החבית מלמעלה לא נעשה צסיס כ"א להאבן ע"ש, ולפי"ו פשוט דאס יש לחבית צרו מנידו דצאמת הו צסיס לדה"א ולדה"מ ומותר לטלטלה כנ"ל אך לדברי הא"י הנ"ל הו כצסיס לדה"א אך צכה"ג, וראיתי שוב שגס צא"ש

לאסור צכחה להניח את ההיתר, אך לפי המצואר ציסוד הדברים צאמת נכונים שמי קולות אלו וממקור אחד הם נובעים, לא צעין שיהא הדבר "צסיס לדבר המותר" כמשקל נגד היותו "צסיס לדה"א" אלא דכאשר יש עליו דבר היתר אינו נעשה צסיס לאיסור כלל והו כאלו האיסור שעליו בטל ואינו חסוד ואין הצסיס נטפל אליו ומכאן יסוד זה נחמדשו צ' קולות דאס יש עליו היתר אף צדרך צכחה או שכחה להוריד ההיתר מעליו מ"מ לא נעשה צסיס לאיסור ואינו נטפל אליו, ואס חפץ להניח עליו היתר אף שכתב מ"מ אינו נעשה צסיס לאיסור כיון שלא היה צדעתו לעשותו צסיס לאיסור דכיון שלפי צעתו היה מניח עליו גס היתר אין האיסור חסוד צעניו שיהא הצסיס טפל לו וצטל אליו ודו"ק צכ"ו.

ובגוף דברי הפמ"ג הנ"ל צסי" רע"ט דלאחר שהוריד את החלות מן השלחן שוב אסור לטלטלו והו צסיס לדבר האסור (וכ"כ בקינור גס צסי" ש"ט צמש"ו סק"א), הנה עוד כתב שם דאס שוב הסיירו את הנרות מעל השלחן ע"י עכו"ס מותר לטלטל את השלחן וצאמת זה נראה פשוט דכיון דהשלחן לא התקנאי ציה"ש שהרי הו עליו חלות ומותר היה צטלטול משום דהיה צסיס לדה"א ולדה"מ מותר לטלטלו, אך פשוט דהפמוטים אסיירי צטלטול אף לאחר שכתב הנרות כיון דהו צסיס ציה"ש והתקנאי לכזו יומא וראיתי צמנחת שבת שם ס"ק ו' שהציא את התה"ל"ד דאס צכה הנר ולא נשאר צו לא שמן ולא פחילה מותר לטלטלו אף לאחר שסילק את החלות דכיון שהחלות היו ציה"ש על הנר לא נעשה מוקלה ציה"ש דהיה צסיס לדה"א ולדה"מ ושוב כתב המנח"ש דה"ה צהיו חלות מונחות על השלחן מותר לטלטלו לאחר שסילקו את החלות אס לא נשאר שמן צנה, אך לכאורה פשוט דאס לא היה דה"מ על הנר נעשה הנר צסיס וממילא הו השלחן צסיס לדה"א משום הנר לאחר שסילקו מעליו את החלות ואסור לטלטל את השלחן ורק אס סילק מעליו גס את הנר מותר לטלטלו כנ"ל וכ"פ.

ועוד נראה צדין צסיס צנתיב דרכנו הנ"ל, דהנה מצואר צאחרונים לגבי צסיס לדה"א ולדה"מ דאס ההיתר והאיסור שים צחשיצותן אסור לטלטלו והו כצסיס לדה"א צלצד, וכ"כ צמשנ"ב סי' ש"י ס"ק ל"ג ע"ש, אך לכאורה נראה מדברי האור זרוע שלא כצציה"ס, דצה"י שבת סוף סי' פ"ו כתב האו"ו "וכגון שההיתר שכללי חסוד שאינו מתבטל לגבי האיסור" ומדלא כתב דצעין שיהא ההיתר חסוד מן האיסור אלא דצעין שיהא ההיתר חסוד שלא יתבטל לגבי האיסור נראה צרו דצעין רק שלא יהא חשיצות ההיתר פחותה מן האיסור דאו צטל הו לגבי

25/1/22